

Hörnstenen

Teologiska institutet i Finland

2/2013

Henrik Perret

10.4.2013

En ström går fram

En ström går fram med flöden som ger glädje åt Guds stad, åt den Högstes heliga boning. Ps. 46:5

Teologiska institutet i Finland har haft förmånen och glädjen att som medlemsorganisationer ha representanter för flera av de väckelserörelser, som verkat inom vår kyrka. Den s.k. femte väckelsen, den evangeliska rörelsen och en del av bedjarörelsen är med i STI:s verksamhet. Och representanter för t.ex. olika grenar av den laestadianska väckelsen har kontakt med STI även om ingen organisation ännu är medlem.

När de olika väckelserörelserna brukar beskrivas, används ofta ordet "rörelse". När väckelsen lever, är den inte stagnation, inte status quo, utan rörelse. Risken med en väckelserörelse är alltid att den stannar och stelnar. Jag hoppas därför att STI och alla dess medlemsorganisationer fortsätter att vara i rörelse. Och gärna vill jag att de ska få vara i Guds ström, som ger glädje åt Guds stad.

En ström är inte alltid så dramatisk. Ibland rinner den stilla, men vattnet är alltid friskt. Ibland är den en häftig ström, som inte lämnar någon oberörd om vart den är på väg. Om hinder sätts i vägen,

stannar inte strömmen, den slutar inte att rinna utan den söker sig nya fåror.

När jag ser tillbaka på mina år i STI och också ser framåt på STI:s roll i framtidens kyrka, ser jag den helst som en ström. Att den skall få stå i strömmen, vars vatten ger glädje åt Guds stad, åt den Högstes heliga boning.

Unga teologer som har varit eller är med i STI går ut som präster i våra församlingar, i väckelserörelseorganisationerna, i någon gudstjänstgemenskap, i Lutherstiftelsen, som lärare och teologer i våra skolor och utbildningsanstalter, i uppgifter t.ex. i kristna tidningsredaktioner eller specialuppgifter i kyrka eller samhälle. Vi har aldrig dikterat eller styrt någons väg och kallelse, utan bara bett att Gud skall kalla alla till meningsfulla uppgifter. En av de allra viktigaste uppgifterna är missionsarbetet. Vi hoppas att många unga teologer skall finna vägen ut till missionsfälten på olika håll i vår värld.

På ett rent mänskligt plan har STI fått nåden att stå i strömmen. Under STI:s 25 år har mera än 1000 teologer fått del av utbildningen i bibelteologi, pastoralteologi och i andra teologiska discipliner. STI har fått en bred kontaktyta med oanade möjligheter.

Men strömmen har också en annan sida. Det friska vattnet från Guds källa kan förorenas och blandas med orent vatten. Strömmens friska vatten måste skyddas och bevaras från allt som hotar. Det är bara Gud själv som kan rena oss och låta vårt arbete bli till välsignelse och hjälp. Magsurhet och negativism, kritiklusta och hätskhet hjälper ingen. Där jag gjort mig skyldig till sådant ber jag uppriktigt om förlåtelse och att jag – och vi alla – ska få växa i tron och i beroendet av Kristus.

Någon kanske tänker att teologin och betoningen av Bibelns lära är det bråte som kyrkan och de kristna måste befrias från i vår tid. Det är precis tvärtom. Där teologin och den sunda läran försvinner kommer det friska vattnet att förorenas av otro, falsk lära och ett osunt och okristligt liv. Detta har den senaste tidens debatter om familjen och äktenskapet tydligt visat. Teologin skall alltid vara trons tjänare och bygga på Bibeln, Guds rena Ord.

Många undersökningar och talrik dokumentation vittnar om att en andlig och teologisk förnyelse är helt nödvändig för att vår kyrka inte skall drunkna eller somna. Kyrkans forskningscentral har i olika undersökningar tydligt kunnat visa att det inte bara är den omkringliggande världen som har förlorat tron, utan att troskrisen också mycket kraftigt har drabbat kyrkans anställda, inte minst prästerna. Det är en klar beställning på biblisk och bekännelserogen teologi. Den teologi, som redan flera generationer präster undervisats i, är inte till alla delar förenlig med vår kyrkas bekännelse. Därför behövs STI mer än någonsin idag. Det viktigaste är inte i vilken form STI skall verka i framtiden, utan att unga människor i varje generation får god

teologisk och andlig undervisning för att kunna hjälpa sina medmänniskor.

Det är viktigt att också den teologiska utbildningen, var den än sker, står i den ström, som ger glädje åt Guds stad. En sådan teologi har som målsättning att bygga upp och uppmuntra. Den måste också varna för och avslöja trons fiender i tiden. Sanningen har alltid både ett ja och ett nej, annars är den inte sanning.

Om de olika väckelserörelserna används ofta ordet "konservativ". Den kristna teologin måste vara konservativ i den meningen att den bevarar den apostoliska kristna tron. I Judas' brev finns en aktuell uppmaning: "Mina älskade, fastän jag är mycket ivrig att skriva till er om vår gemensamma frälsning, finner jag det nödvändigt att skriva till er och uppmana er att fortsätta kampen för den tro som en gång för alla har överlämnats åt de heliga."

Att bevara tron (det som den kristna församlingen bekänner) betyder inte nödvändigtvis att bevara alla de verksamhetsformer som kristna i olika tider har använt. Varje kristen generation måste vara kristen i tiden, föra det oförändrade kristna budskapet i nya former och på nya sätt till sin samtids människor.

Min önskan och bön är att STI skall få vara med i den Guds ström som går fram, att STI, dess lärare och styrelse, alla studerande och frivilliga skall drabbas av en frisk andlig och teologisk förnyelse. Men den andra sidan av denna utmaning är att studerande skall finna vägen till STI, att vi rätt kan nå ut till alla teologiestuderande och att kyrkfolket i våra församlingar och väckelserörelseorganisationer skall förstå vikten av att i bön och offer stöda detta arbete.

Varför blir kyrkan angripen?

Timo Eskola

Många kristna har under senaste tid varit förbryllade när de har läst dagstidningarna. Minoritetsgrupper har rätt så aggressivt angripit kyrkans representanter. Politiska aktivister som har framträtt som anhängare av sexuell jämställdhet och dessutom kraftfulla påverkandepersoner har i medierna ifrågasatt kristna uppfattningar. Ibland har minister Päivi Räsänen varit måltavla, ibland lekmanpredikanten Pirkko Jalovaara och en gång självaste president Niinistö. Man har försökt att få alla att avvika från den syn som försvarar den traditionella uppfattningen av äktenskapet.

Medierna har varit rätt handlingsförlämbad inför denna aktivitet. Redaktörerna har upprepat Setas och andra aktivisters åsikter och krav utan att ifrågasätta deras fakta och motiveringar. Att tala om objektiv journalistik kommer inte ens ifråga. Därmed har aktivisterna i praktiken kunnat offentligt svartmåla dem som håller på kyrkans traditionella äktenskapsuppfattning. Främst har man riktat sig mot kyrkans väckelserörelser.

För ett inskränkt mål

Den omedelbara orsaken till sådant snabb är uppenbar. Angreppen har alltid varit kraftigare inför politiska omröstningar. I Finland har man försökt driva en ny äktenskapslag först med ett riksdagsmanna initiativ och senare genom en medborgaradress. Ett homoäktenskap vill man se genomfört fast med våld. Den strävan får stöd till och med av president Halonen, och även i Förenta staterna har man fått

president Obama med som stöd för en sådan verksamhet. Den politiska striden förs på hög nivå.

Varför råkar kyrkan just nu ut för påtryckning? För det första skulle en god ställning för homoäktenskapet inom kyrkan underlätta verksamheten i samhället. För det andra finns de sista motståndarna för den synen just inom kyrkan. När motståndarna har spelats ut från planen är det lättare att genomföra den egna inskränkta gruppens målsättningar.

Rörelsen har dessutom lierat sig med den liberala grenen i kyrkan och driver hänsynslöst sin egen agenda i kyrkan. Dessa två grupper förenas åtminstone av den tanken att innehållet i kyrkans budskap måste förändras på ett avgörande sätt. Vilken annan förklaring kunde ges till att den liberala falangen är beredd att offra både en hög akademisk profil och en kontinuitet inom missionsarbetet för en teologiskt sett fullständigt trivial fråga?

Kyrkan i kris

Kyrkopolitiskt sett är situationen inte obetydlig. Det framgår av de internationella reaktioner som vi kan se runt omkring oss. Homobeslutet splittrar protestantiska kyrkor och inbördes relationer.

Det brev som den etiopiska Mekane Yesus kyrkan för en dryg månad sedan sände till lutherska kyrkan i Sverige har fört upp diskussionen på ett helt nytt plan i Norden. Etiopierna bryter sin gemenskap med de lutherska kyrkorna både i Sverige och i Förenta staterna (ELCA) på grund av dessa kyrkors nya homobeslut.

Den ekumeniska gemenskapen är bruten.

Lutheranerna får nu konkret uppleva samma splittring som anglikanerna för sju år sedan. Då bröt Tanzanias anglikanska kyrka kontakter med den anglikanska Episkopalkyrkan i Förenta staterna (den s.k. Spongs kyrka). Orsaken var att en präst som levde i en homosexuell relation blev vald till biskop. Det samma ser ut att ske bland lutheranerna i Afrika där många evangeliska kyrkor har gett sitt stöd till beslutet som Mekane Yesus kyrkan har fattat.

Skeendena visar att den ideologiska konflikt som alla känner av får allt större dimensioner. Även om saken förefaller obetydlig, handlar det om de mest dramatiska förändringarna i den västerländska kulturen under många sekler.

Lutheranerna splittrande

Kommer också vår egen kyrka att splittras? Naturligtvis kommer det inte att ske på samma sätt som i Förenta staternas lutherska ELCA. Efter dess beslut har redan 340 församlingar bildat NALC (North American Lutheran Church) med 130 000 medlemmar och ungefär 500 församlingar och grupper har bildat LCMC (Lutheran Churches in Mission for Christ). Men striden kring en rätt människosyn och äktenskaps-

syn är svår. Någonting kommer att ske.

Vår lutherska kyrka kommer uppenbarligen att genomgå en inre splittring. Mänskorna söker sig till mindre församlingsgemenskaper. De kyrkokritiska grupperna kommer att växa. Man kan anta att konflikterna kommer att fortsätta tills det börjar uppstå fria lutherska kyrkor i vårt land.

Det hade varit högtidligare om splittringen i de gamla protestantiska kyrkorna skulle ha skett på djupare teologiska grunder. Men så har inte skett. Man kan inte välja historien. Därför måste både teologer och församlingsbor leva i enlighet med den situation som vi står inför. Uppenbart är att hundratals präster i Finland kommer att vägra viga homopar. Den skara blir också stor som redan efter enbart ett beslut i kyrkomötet kommer att följa Mekane Yesus kyrkans exempel.

Lyckligtvis lever vi i dag i en annan situation. Trots påståenden från påtryckningsgrupperna har vår kyrka inte ännu fattat beslut som skulle göra utlevd homosexualitet moraliskt accepterad. Kyrkan har inte heller ändrat sin uppfattning om äktenskapet som ett offentligt förbund mellan en kvinna och en man. I Finland har avgörande beslut i kyrkomötet inte fattats – inte ännu.

Hettas kyrkas altare. Foto: Kirsi Sell

Den kristna kyrkans framtid

Ur Timo Junkkaalas föreläsning vid Kyrkfolkets bibeldag, som hölls i Lahtis i mars 2013

När vi senaste höst på mötena för det andliga livets fördjupande (Hengelliset syventymispäivät) tangerade läget i kyrkan och dess framtid, skrev tidningen Kotimaa att vi i onödan målar i dystra färger. När sedan kyrkans fyraårsberättelse utkom samma höst och gav en ännu mörkare bild av situationen än vad vi hade gett, sade ärkebiskopen att man ”med felaktiga frågor fått felaktigt resultat.” Det var igen fel på spegeln, därför att man inte gillade vad man såg. Men frågan om vi ger en för dyster bild dök igen upp i mitt sinne när jag började förbereda detta tal. Är vi pessimister? Är situationen bättre än vad vi låter förstå?

– Utan Urho Muroma kan man knappast hålla en sammankomst i femte väckelsens sammanhang så jag skall citera honom. Han skrev i tiden att ”församlingen endast kan leva av den Kristus, vars bild den Helige Ande har tecknat på Bibelns blad.”

– Det är som om Muroma skulle ha hört den senaste tidens diskussioner när han fortsätter: ”Om jag säger att jag tror på Kristus, men inte tror på Ordet, som uppenbarar för mig vem Kristus är, då är det ofrånkomligt att jag tror på en annan Kristus än Guds Kristus.” Muroma ansåg att den vetenskapliga bibelforskningen var nödvändig och nyttig, men såg att det kring den fanns en sådan rationalism och modernism där man tar avstånd från alla centrala trossatser. Enligt honom finns inget farligare än en teologi, som har lös-

Foto: Anne Lepikko

gjort sig från Guds uppenbarelse och församlingens tro. ”Den egensinniga teologin” är enligt Muroma som en bakterie, som ”förvandlar blodet till vatten och så förorsakar döden.”

– Bredvid de exegetiska irrfärderna har också en annan funnits. Margaret Wente, en av Kanadas mest kända kolumnister, kom senaste sommar med en fin formulering. Hon skrev att den tidigare så betydelsefulla förenade protestantiska kyrkan i Kanada nu bokstavligen är döende. Om de åldrande medlemmarna konstaterade hon att de tror på många saker, men till dem hör inte nödvändigtvis Gud.

– Tyvärr finns det många kyrkor i vår värld som är i motsvarande situation. Det intressanta i Wentes skrivelse var att hon sade var kyrkans utförsbacke har börjat. Kyrkorna gjorde enligt henne ett stort misstag när de på 1960-talet började bygga framtiden med tolerans, jämlikhet och progressivitet på programmet. Den sociala rättvisan blev kyrkans evangelium. Andligheten och gudsförhållandet byttes mot samhällseliga teman. Resultatet är enligt

Wente att liberala kyrkor, som hade gjort en sådan programförändring, nu håller nu på att rasa samman.

– Om budskapet fördunklas och allt mera börjar lika urvattnade politiska program, upphör kyrkan att i egentlig mening vara en kristen kyrka, trots att verksamheten fortsätter. På en sådan väg förverkligas det satiriska påpekandet, att även om Gud skulle dö så skulle kyrkan inte märka någonting.

– Nu är alla traditionella kyrkor i Europa i gungning. Människor lämnar kyrkorna i stora skaror. Detta sker inte enbart i öst, som urholkats av den kommunistiska materialismen, utan också i väst, som andligt utarmats av den nyliberalistiska materialismen. Man påstår redan att de traditionella protestantiska kyrkorna kommer att försvinna, kvar blir endast den romersk-katolska kyrkan och den ortodoxa kyrkan samt vissa karismatiska och evangelikala kyrkor.

– Lutheranerna har på ett liknande sätt många alternativa möjligheter att försvinna från världskartan. Ett sätt är medlemsbortfallet och i och med det tynar kyrkan sakta bort. Utskrivningar ur kyrkan sker i de flesta lutherska kyrkor i väst – liksom också i de flesta traditionella kyrkor – med sådan fart, att om samma takt fortsätter kan man börja räkna hur många decennier som behövs förrän den sista lämnar kyrkan och släcker ljuset, kanske någonstans i Würtembergs pietistiska område, eller i bibelbältet i Norge eller det svenskspråkiga Österbotten.

– Så ännu en tes. Det viktiga är inte enbart att kyrkans undervisning sker i enlighet med Guds Ord. Samma krav gäller vårt liv. Om det som tidigare sades om troheten mot Guds Ord gällde tro på den Kristus, som Bibeln talar om, och trohet i Ordets förkunnelse, så är det väsentliga

både i den kristna kyrkans och i vars och ens liv att vi i vårt liv följer Guds vilja. Då gäller det framför allt att visa kärlek till våra medmänniskor.

– Den sista frågan handlar till slut hur vi kommer ända fram. Den kristna kyrkan har en god och ljus framtid. Vår fråga är denna: är vi med i den framtiden? Alltså i den skara, som i Uppenbarelseboken beskrivs med orden ”dessa är de som kommer ur den stora bedrövelsen och som har tvättat sina kläder vita i Lammets blod”. Det betyder, att hem till Guds himmel kommer de, vilkas synder har förlåtits på grund av Jesu försoningsverk.

– Det berättas att när regenten i det gamla Österrike-Ungern begrovs, hade man för vana att börja begravningen med stängda dörrar när regentens stoft hämtades till kyrkan. Begravningsföljet skulle klappa på kyrkans port och när man inifrån kyrkan frågade: ”Vem vill komma in?” svarade man: Österrikes kejsare och Ungerns apostoliska kung.” Inifrån kyrkan svarade man: ”jag känner inte honom.” När en ny fråga ställdes var svaret: ”Jag känner inte honom.” Efter den tredje knackningen på kyrkans dörr och som svar på frågan ”vem vill komma in?” svarade man: ”En fattig syndare.” Då löd svaret: ”honom känner jag.” Och kyrkans dörr öppnades.

– Lösenordet är fortfarande detsamma: ”Jesus Kristus, Guds Son, förbarma dig över mig, syndare.” När vi mitt i all vända får tro på Frälsaren, när vi håller fast vid honom och hans Ord, då bevarar han oss i alla skeden. Den onde har redan förlorat, trots att han ännu härjar. Hemmets strand syns redan. Oberoende av hur det nu ser ut så har vi ingen nöd. Korset står, graven är fortfarande tom och dörren till himlen är öppen – för syndare.

Profetens öde

Timo Eskola

Herrens folks smärta och svårighet har i alla tider varit att det inte är lätt att ta emot Guds ord. Människans hårda hjärta reagerar av naturen mot Guds varningar. Därför råkar också Guds budbärare ut för anklagelser och för ren förföljelse.

Gamla testamentets profeter är ett bra exempel på detta, och Jeremia ett av de viktigaste. Jeremia visste också själv att hans kallelse var svår. Gud hade satt honom att varna Juda för de straff, som skulle förverkligas om fyrtio år. De stränga profetierna upplevdes hårda och Jeremia blev utsatt för anklagelser.

”Skräck överallt”, säger människorna om Jeremias budskap. Småningom blir han själv anfäktad av sin kallelse. Varför måste just han år efter år utstå förtal för Guds ords skull? Är det någon mening med det han gör? Historien har visat att varje ord besannades så småningom.

När synden avslöjas

Jeremias budskap var otvivelaktigt hårt. Folket har levt i avfall och i avgudarnas våld. Israel har inte lyssnat till sin Guds röst. Nu väntar fångenskap, en nödvändig konsekvens och ett Guds straff för folkets otro. Guds rättfärdighet kräver att folket och landet utrotas och att templet förstörs. Profeternas teologi är framför allt kristeologi.

”Ni har sett all den olycka som jag har låtit komma över Jerusalem och över alla Juda städer. Se, de ligger nu öde och ingen

bor i dem på grund av den ondska de bedrev. De väckte min vrede genom att gå bort för att tända rökelse och tjäna andra gudar som varken de eller ni själva eller era fäder har känt.” (jfr Hes. 8).

Profetens uppdrag var att med Guds Ord avslöja människornas synd. Det är samma uppgift som lagen har enligt Paulus: lagen avslöjar synden. Den visar vad synd är. Herrens utvalda folk kunde inte leva utan synd. Människornas hjärtan var långt från Gud. Då började problemen hopa sig.

Israel dräper profeterna

Enligt Jeremia måste profeterna själva möta det hat som folket riktar mot Gud. Därför avvisas Guds sändebud också i Israel: ”Likt ett lejon som vållar fördärv har ert eget svärd slukat era profeter.” (Jer. 2:30). I kap. 26 berättas om Uria, som kom till Jerusalem för att förkunna samma budskap som Jeremia. Kungen tog fast profeten och lät döda honom. Jeremia undgick samma öde tack vare sina vänner.

Jeremias budskap blev inte svagare: ”Jag har sänt till er mina tjänare profeterna. Jag

har sänt dem gång på gång och sagt: Gör inte dessa avskyvärda ting som jag hatar. Men de ville inte lyssna och inte vända örat till” (Jer.44:4–5). Profetens kallelse var tung, men nödvändig.

Jeremia kunde inte undvika att förkunna total undergång. ”Därför välde min förbittring och vrede fram, och den brann i Juda städer och på Jerusalems gator” (Jer.44:6; jfr 5 Mos. 28:58–68; 29:22–29). Israel dräper Guds profeter, som han har sänt och måste möta Guds vrede.

Senare efter den fångenskapen bekänns denna synd. I Nehemjas stora bön om bot heter det: ”Men de blev olydiga och upproriska mot dig, de kastade din lag bakom sin rygg. De dödade dina profeter som varnade dem och ville få dem att vända om till dig.” (Neh. 9:26). I kristeologin betonas inte längre förhållandet mellan Gud och Israel, utan det utvalda folkets katastrof.

I Nya testamentet klagar Jesus ännu över Jerusalem, som dräper profeterna: ”Jerusalem, Jerusalem, du som mördar profeterna och stenar dem som är sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn, så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna” (Matt. 23:37).

Johannes döparen fick som den sista av profeterna möta samma öde. Han var fångenskapstidens sista martyr. Jesus kunde inte själv undgå detta öde. Det skedde som sägs i liknelsen: vingårdens ägare sände sin egen son. Skulle inte människorna då lyssna till Guds tal? Krisen från Jeremias tid upprepades ännu under Jesu tid.

Frälsningens tid

Israels förkastelse och fångenskapen är inte hela sanningen. Händelsen tar däremot fram Guds större plan. Folkets för-

ödelse är så stor att ingen kan föreställa sig att en personlig omvändelse skulle leda till frälsning. Endast Guds eget handlande kan skänka hopp i denna situation. Gud måste träda fram och förbarma sig över Israel.

”Se, jag skall hela dess sår och skaffa läkedom och bota dem, och jag skall låta dem se frid och trofasthet i överflöd”, konstaterar Jeremia. ”Jag skall rena dem från all den missgärning de har begått mot mig och förlåta dem alla deras missgärningar, genom vilka de har syndat mot mig” (Jer. 33:6,8).

Hesekiel fortsätter: ”Ty jag skall hämta er från folken... Jag skall stänka rent vattnet på er, så att ni blir rena... Jag skall ge er ett nytt hjärta och låta en ny ande komma in i er.” (Hes. 36:24–26). Och enligt Jesaja skall Herrens smorde förkunna ett glädjebudskap (evangelium): ”att förbinda dem som har ett förkrossat hjärta, att ropa ut frihet för de fångna och befrielse för de bundna” (Jes. 61:1).

Syndens makt är i profeternas förkunnelse hjärtats orätta inställning. I profeternas skrifter påminner man ända till slutet om att otrohet och synd skiljer människorna från Herren. Det är bara hjärtats förnyelse som innebär verklig frihet. I profeternas teologi är inte fångenskapen bara en historisk händelse, som hände vid en bestämd tidpunkt. Det är snarare folkets tillstånd, som förändras först när frälsningens tid kommer. Den andliga fångenskapen slutar först när Kristus kommer.

PERSONLIGT

Vesa Ollilainen uppmanar de kristna att vända tillbaka till Bibeln

Text: Miina Hakonen

Teologie doktor Vesa Ollilainen är medlem i STI:s arbetsutskott och medverkar också som institutets timplärare. Hans sakkunskap gäller Nya testamentet.

Vesa Ollilainen leder teologlinjen vid Folkmissionsinstitutet i Ryttylä och är till utbildningen teologie doktor. Hans familj består av hustrun Maiju och tre små barn, Joel, Jeremias och Lilja.

Arbetet som ansvarig för teologlinjen är både mångsidigt och utmanande. Teologlinjen stannar vid många viktiga frågor: Finns Gud? Till vad behöver man Bibeln? Vad behöver man för att bli frälst? Tillsammans med studeranden försöker man finna svar på lektioner och genom annan verksamhet, men Vesas arbete består av mycket annat också. Det gäller att ta hand om sin egen linje och därför förutsätts att man lever i nuet men också att man funderar över framtiden och bör sig beredd att möta den.

Vesa gillar sitt arbete speciellt av två orsaker. Att förbereda lektioner, att undervisa och att skriva är trevligt, men särskilt värdefullt tycker han det är att få umgås med studerande och han strävar till att de skall få ut så mycket som möjligt under tiden i Ryttylä.

Studiebakgrund

Vesa studerade teologi i Åbo akademi och blev färdig teologie magister år 2003 med Nya testamentets exegetik som huvudämne. I maj 2008 disputerade han för doktorsgraden och hans ämne behandlade liknelsen om den förlorade sonen.

När man ber Vesa ge vinkar till dem som nu studerar teologi, säger han roat att ett sådant svar lätt blir en lista på det som man borde ha gjort annorlunda under sina studier. Det viktigaste rådet är dock enligt Vesa att sköta sitt andliga liv vilket främst innebär att läsa Bibeln på egen hand och tillsammans med andra. Utan församlingsgemenskap torkar tron lätt därför att den väggkost som universitetet ger ofta är ganska fattig. Det är också bra att inte bara pränta teologi i sig utan också öva detta i praktiken: att forska vid ett universitet är något helt annat än att förbereda predikningar eller att själv undervisa. Samtidigt som man får en uppfattning om sitt kommande arbete, kan man också lättare

Foto: Philippe Gueissaz

gestalta sin egen plats och gallra bort de stora föreställningarna om sitt eget kunnande som kanske hade uppstått.

Vad Vesas egen studietid beträffar så tycker han att han redan från början skulle ha övat sig i kritiskt tänkande och öva sig att svara på sådana påståenden som är riktade mot klassisk kristendom. Sådant har han fått lära sig så småningom och det har fått honom att uppskatta en hållbar exegetik, som öppnar Bibelns värld på ett för tron uppbyggligt sätt.

Förhållandet till Teologiska institutet i Finland

Eftersom Vesa studerade i Åbo, kunde han inte i särskilt hög grad själv dra nytta av STI:s tjänster. Det förargade honom litet,

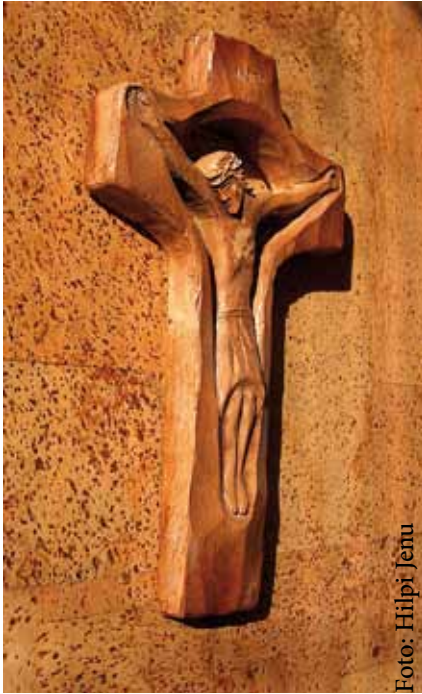
men han glädde sig över med att åtminstone studerande i Helsingfors universitet fick stöd av Teologiska institutet.

Under tiden som fortsättningsstuderande och efter att ha gått ut i arbetslivet har Vesa besökt STI främst genom olika undervisningsuppgifter. Vesa understöder gärna STI i enlighet med sina möjligheter och är för närvarande medlem i STI:s arbetsutskott.

Råd till kristna

När Vesa fick frågan vilka råd han skulle ge till kristna idag, lyfter han först fram det att vi tillsammans måste vända tillbaka till Bibeln. Med den står och faller kyrkan, precis så som varje kristen också. Vindarna i tiden kan växla, men Guds Ord förändras inte. Värderingar på modet, att bli stämplad eller annat sådant skall inte lura kristna att uppdatera sin tro så att den passar för tiden. Vi behöver däremot mera mod och frimodighet, för ibland är det nödvändigt att också lida för Kristi skull.

Det andra viktiga rådet är att Vesa vill påminna de kristna om evangeliet. Det är också något som många moderna kristna tappat bort, men vi skall komma ihåg att evangeliet är en Guds kraft både till frälsning och helgelse. Därför skall vi flitigt och oavbrutet undervisa och förkunna vad evangeliet är. Arbetet de senaste åren har igen påmint om hur viktigt evangeliet om Jesu försoningsdöd och uppståndelse egentligen är.

Bertil Gärtner, förre biskopen i Göteborg, berättade en gång för mig när jag besökte honom i biskopsgården om hur en intervju med Hasse Geigert i Sveriges TV hade förändrat hans liv.

Han berättade att han på grund av sina teologiska åsikter fick kort och brev varje vecka där man skällde ner honom för hans konservativa ställningstaganden. Han berättade att de blev så många att han måste förvara dem i en säck!

Efter programmet med Hasse Geigert fick Gärtner en ny våg av brev, där många skrev att de måste be om förlåtelse för allt de hade tänkt om honom. Programmet, skrev de, avslöjade att han var en fin människa, en människa bland andra människor. Många ville säga att de inte har samma åsikt som han, men att de bara hade mött honom på

Inte långt borta...

Henrik Perret

löpsedlar och tidningsspalter och av dem fått en helt fel bild.

Också de breven blev så många att han fick ta fram ännu en säck.

I TV-programmet fick Bertil Gärtner en svår utmaning. Geigert sade åt honom att han till slut får en minut på sig att tala till hela svenska folket och att han får säga precis vad han vill.

Biskop Bertil citerade ett ord ur Apostlagärningarna, som jag många gånger hade läst, men inte på det sättet stannat inför.

Gud är inte långt borta från någon enda av oss..
Apg. 17:27

Dessa ord finns i Pauli tal på Areopagen i Aten. Där fanns filosofer och fritänkare, unga och gamla och "vanligt" folk, om nu inte någon av de nämnda grupperna skulle vara helt vanlig.

Jag har ofta tänkt på den intervjun. Att på en enda minut säga något väsentligt är oerhört svårt. Svårt var det också att säga något till de många som förhöll sig ytterst kritiskt till honom.

Men responsen blev som sagt stark. Varför? Jag tror att en väsentlig del av allt var att Bertil Gärtner fick förmedla intrycket – och sanningen! – att Gud inte har valt några favoriter, som kan få monopol på Honom. Gud vill i sin kärlek och barmhärtighet nå alla människor.

Det är ett fint ord. Men det står att vi skall söka Gud... "eftersom han inte är långt borta från någon enda av oss." Hjälpen, grunden för hela vår existens finns nära oss. Han är inte långt borta även om vi skulle ha tappat bort oss riktigt rejält.

Detta nummer är ett utvidgat nummer av Hörnstenen. Tidningen vill vara en hälsning till Dig, kära läsare och vän, och vara ett rop om hjälp och stöd så att det viktiga uppdraget kan fortsätta.

Gud välsigne Er alla!

STUDERANDE HAR ORDET

En teologkompis avslöjade en gång en stor hemlighet: "Alltid när jag sätter mig vid bordet i STI:s vardagsrum, lär jag mig något nytt." Två år efter detta vittnesbörd kan jag säga att jag nästan helt skriver under detta. Om det sedan gäller hur Mozarts musik påverkat barnmusiken eller hur Joh. 14:3 anknyter till den judiska bröllopfesten, alltid lär jag mig något nytt. Humorn blomstrar och teologin blir styrkt.

Det viktigaste jag lärt mig gäller mitt förhållande till teologin. I den teologiska fakulteten är teologin en egen fästning avskild från tron. Att sitta i vardagsrummet på STI, dricka kaffe och studera språk har lärt mig att teologin verkligen har mycket att ge tron. Där finns nämligen många som älskar teologi. Den kärleken bottenar i kärleken till Gud. I min gradu forskade jag i Osmo Tiililäs teologi. Han ansåg att teologins uppgift är att studera Guds vilja. Jag har fått se hur denna syn ständigt har tillämpats inom STI.

Ordet teologi kommer från grekiskan och betyder tal om Gud. Av det skulle man ju tro att kärlek till teologin skulle leda till kärlek till det som är föremålet för teologin, nämligen Gud. Tyvärr ser man idag ofta på teologin som en mänsklig vetenskap. Man kan inte se Gud, därför måste man studera troende människor. Därför leder kärlek till teologin inte till att man börjar älska Gud. Jag är mera på Tiililäs linje, även om jag i min gradu studerade honom, en troende människa. Teologin kan i djupast sett vara att studera människor och deras tankar. I något skede leder studiet av en troende människas uppfattningar till en situation, där studeranden måste börja fundera på vad han själv tänker om de tankar om Gud som han möter. Tiililä sade: "Kyrkan finns därför att man dör". Jag frågar som studerande: "Vad händer med mig när jag dör"? Frågan leder till Bibeln och Gud kallar.

Det var självklart att jag skulle söka mig till STI på grund av att mina kompisar hade rekommenderat det. Jag har fått mycket på seminarier och föreläsningar, men det viktigaste är trots allt att träffa troende teologer. Det är bra att det finns ett ställe där man blir påmind om teologins uppgift.

Mika Malinen, teol. stud.

Teologiska institutets i Finland

VÅRKONSERT

Välkommen till STI:s konsert för att koppla av
och njuta av musik och för träffa vänner

i Det Heliga Hjärtats kapell (Pyhän Sydämen kappeli)
(Kristinegatan 1)

torsdagen den 25 april kl. 18.30

Efter konserten kaffeservering

I konserten medverkar Henrik Perret med fin pianomusik och i samarbete med Timo Eskola, som griper tag i cellon. Både klassiskt och lättare står på listan med olika musikaliska uppträdanden och sånger. Pekka Huhtinen sitter vid orgeln. Henriks sjungande hustru Anki är med liksom också en grupp nuvarande och tidigare studerande, bl.a. Markus Mäkinen-Taina, Jarkko Haapanen, Essi Tuomala, Leena Eerola, Tuomas Salo och Peeti Kallonen. Ett HouseBand ackompanjerar allsången och skapar musikalisk flow. Små överraskningar är också att vänta under kvällen.

En personlig vädjan

Så här i slutet av min tid som generalsekreterare för Teologiska institutet vill jag rikta ett varmt tack till alla som hjälpt oss i arbetet. Jag har glatt mig över många kända och okända vänners stöd i form av förbön och ekonomiska understöd.

Jag hoppas att min efterträdare, teol.dr Ville Auvinen skall få nåd och kraft att fortsätta och vidare utveckla arbetet tillsammans med våra anställda Timo Eskola och Kirsi Sell.

Jag hoppas att Ville Auvinen skall få börja arbetet i augusti med ett STI, som har förutsättningar för att kunna arbeta vidare. Just nu är den ekonomiska situationen ganska bekymmersam. Jag vädjar därför till Er alla om att inte överge STI, utan be och offra för att STI skall kunna fortsätta sitt viktiga uppdrag!

Gud välsigne Er alla och hjärtligt tack för Ert storartade stöd! Gud välsigne STI, dess förtroendevalda i styrelser och utskott, frivilliga medarbetare och sist, men inte minst, alla studerande, som förbereder sig för sitt viktiga uppdrag i Guds rike!

Henrik Perret

TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND

Adressen: Kajsaniemigatan 13 A 4. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550

Fax 09 6689 5555

E-post: sti@sti.fi
förnamn.efternamn@sti.fi

Hemsida www.sti.fi

Bank Sampo 800011-564245
FI7480001100564245
DABAFIHH

Annställda
generalsekr. Henrik Perret (gsm 0500 542 542)
forskare Timo Eskola (hem 019 722 702)
sekreterare Kirsi Sell

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.
Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och
läsesal.

Öppet under perioderna kl. 9–19

Finansieras av frivilliga bidrag. Medlemsavgift för understödande medlemmar: 35 €/år (studerande 10 €, kollektiv 100 €). Bokgåvor, understöd och testamenten mottas med tacksamhet.

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*. Informationsbladet *Hörnstenen (Kulmakivi)* sänds till understödande medlemmar.

Styrelsens ordförande
verksamhetsledare Mika Tuovinen

Medlemsorganisationer

Missionsföreningen Säningsmannen, Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys (Bedjarrörelsen i Västra Finland), Finlands ev.luth. Student- och Skolungdomsmission, Radiomissionsorganisationen Budbärarn, Finlands ev.luth. Folkmission, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Finska Bibelinstitutet, Sv. Luth. Evangeliföreningen i Finland

Tryckeri Kirjapaino Hermes Oy

ISSN 2243-075X (Print)
ISSN 2243-0768 (Online)

TEOLOGISKA
INSTITUTET I FINLAND
Kajsaniemigatan 13 A
00100 HELSINGFORS

. D022

Itella Green

*De som ser upp till honom
strålar av fröjd,
deras ansikten behöver
ej rödna av blygsel.*

Ps. 34:6

Pärbilder:
Erkki Jokinen